

C E P H I R

De Kracht van Sportevenementen

Frank van Lenthe
Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg, Erasmus MC

CEPHIR symposium, De dag na....., 2017

Met dank aan

- Astrid Etman
- Werkgroep Kracht van Sportevenementen

ZonMw

.....en ik was op alles voorbereid

Coolsingel, 1969

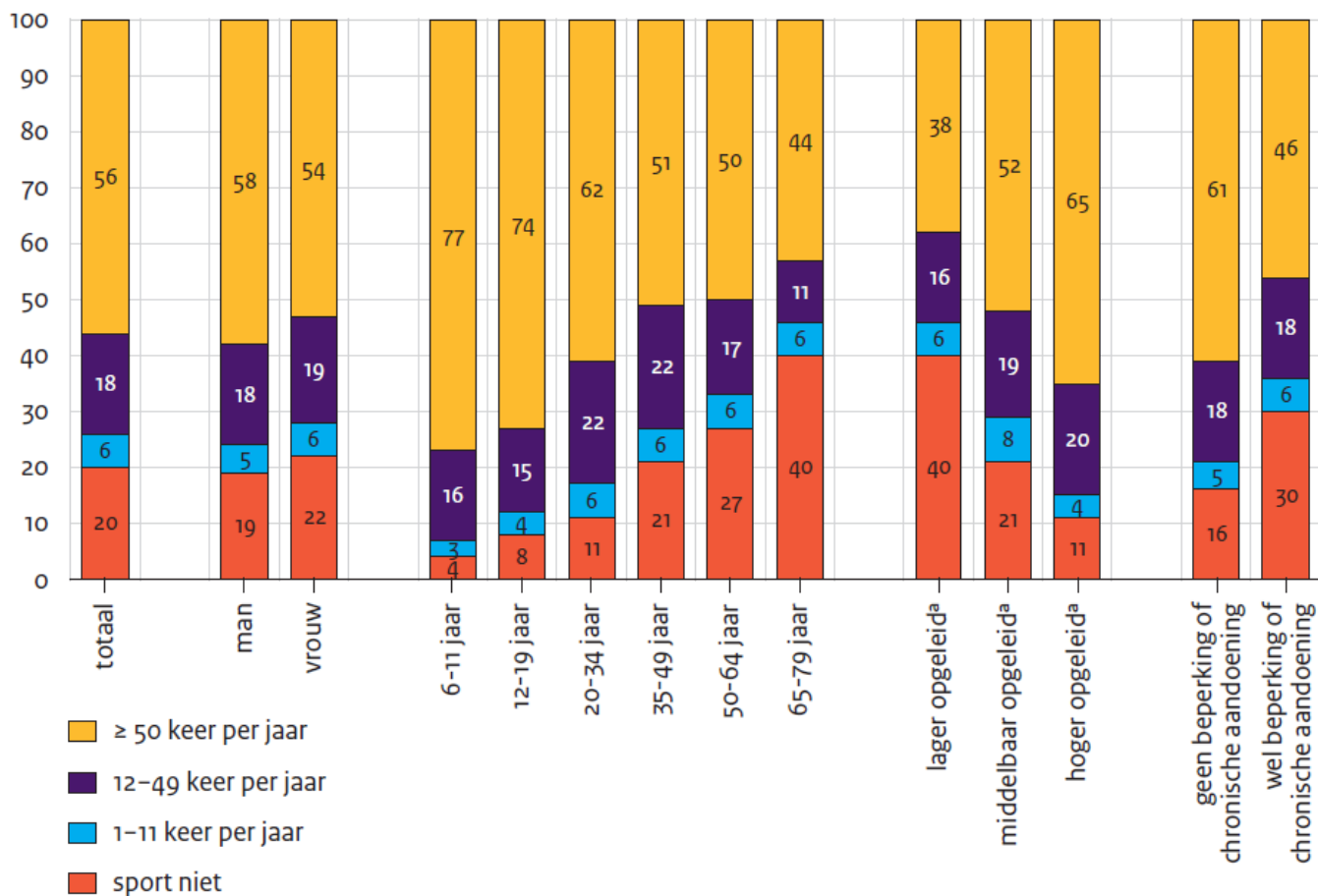
Overzicht presentatie

- Sport en sportevenementen
- Topsport en breedtesport: een automatische link?
- Nevenevenementen: de kracht van sportevenementen
- Hoe verder?

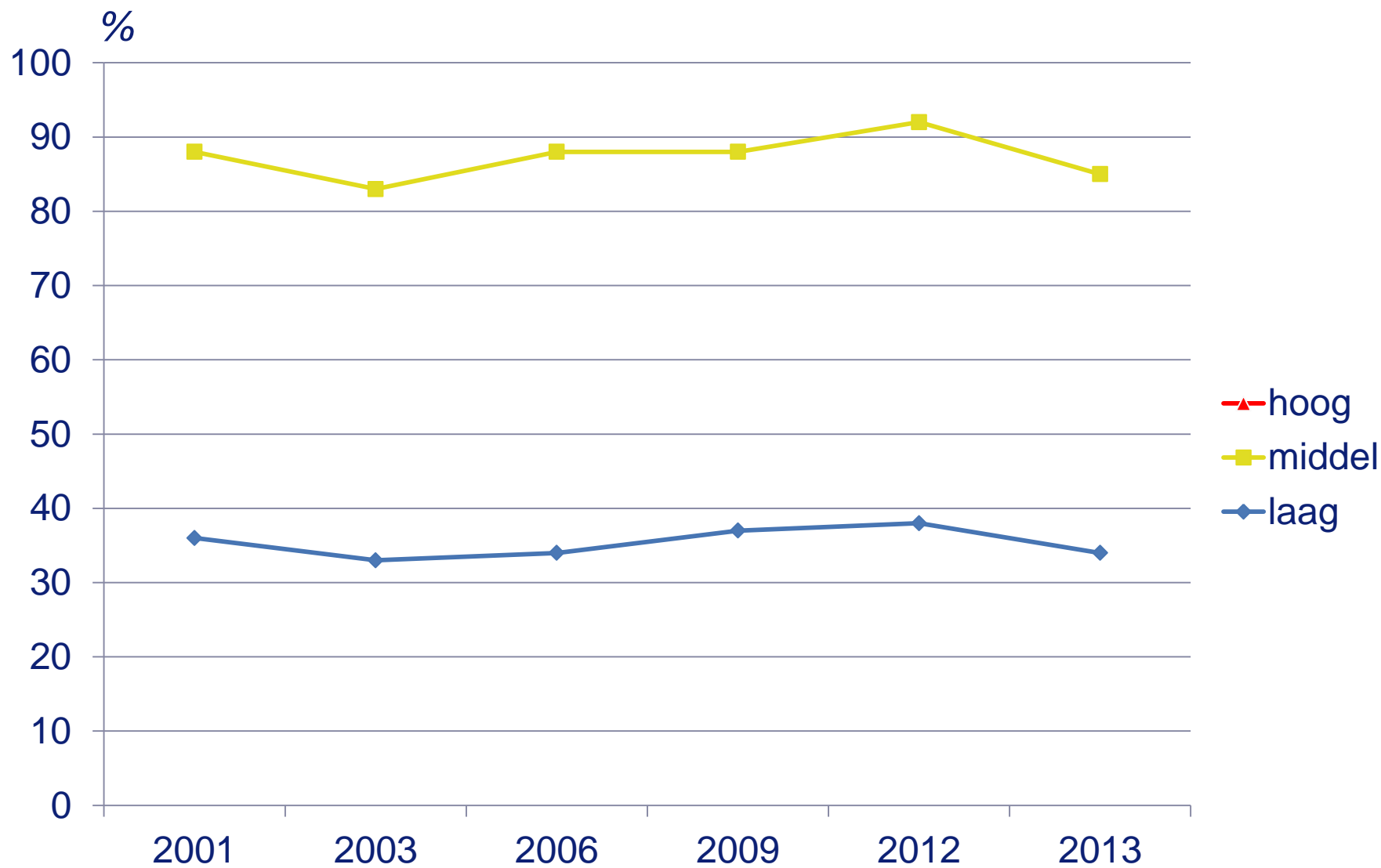
Sporten in Nederland, 2012

Figuur 4.3

Frequentie van sporten naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en het hebben van een beperking of chronische aandoening, bevolking 6-79 jaar, 2012 (in procenten; n = 3047)

Trends in sportdeelname naar opleiding

Sportverenigingen

- Ongeveer 1/3 van de bevolking is lid van een vereniging
- Er is een toename van niet-georganiseerd sporten
- Lidmaatschap van commerciële sportaanbieders is steeds populairder geworden (o.a. fitness, hardlopen en tennis)
- Sportverenigingen vooral maar niet uitsluitend Nederlands

Nanpean Rovers, Cornwall
@primadeluxe

Topsportevenementen

- Jaarlijks worden er zo'n 600 sportevenementen georganiseerd
- Vier op de tien mensen bezoekt jaarlijks een sportevenement
- Rotterdam Marathon al jaren het grootste eendaagse sportevenement in Nederland

Hover et al., 2014

Heeft succes in sport effect op breedtesport?

This Provisional PDF corresponds to the article as it appeared upon acceptance. Fully formatted PDF and full text (HTML) versions will be made available soon.

The impact of the Vancouver Winter Olympics on population level physical activity and sport participation among Canadian children and adolescents: population based study

International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity 2014, **11**:107 doi:10.1186/s12966-014-0107-y

Cora Craig (corac@magma.ca)
Adrian Bauman (adrian.bauman@sydney.edu.au)

Conclusion: The 2010 Olympic Games had no measurable impact on objectively measured physical activity or the prevalence of overall sports participation among Canadian children. Much greater cross-Government and long-term efforts are needed to create the conditions for an Olympic legacy effect on physical activity.

Zijn er korte termijn effecten: Sydney 2000?

Did the 2000 Sydney Olympics increase physical activity among adult Australians?

Adrian Bauman, Bill Bellew, Cora L Craig

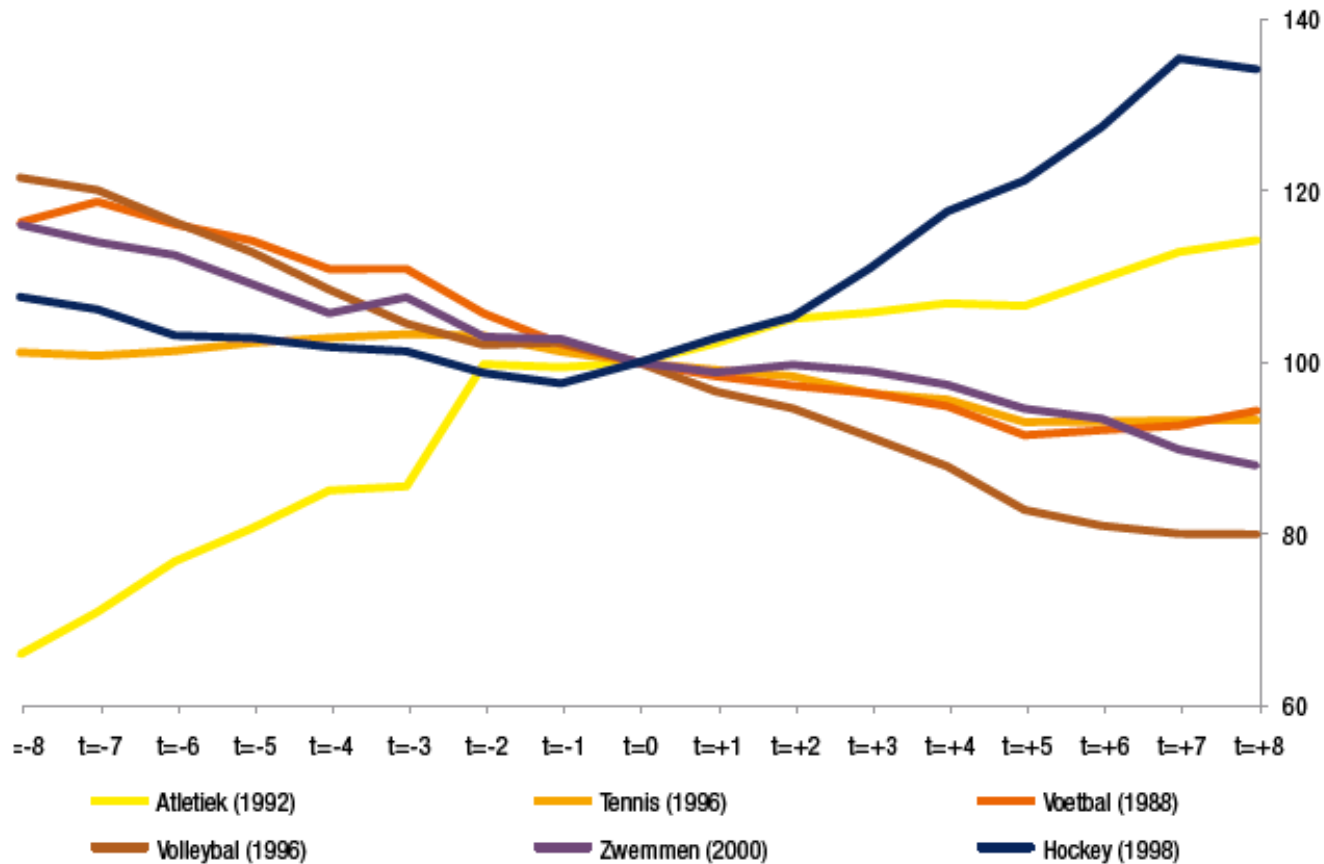
Results There were no significant effects of the Olympics on physical activity participation among adult Australians, measured 6 weeks after the end of the Games. Total minutes of leisure-time physical activity did not change significantly between 1999 and 2000 (295–303 min/week), and the proportion reaching the recommended levels of 150 min/week did not change (56.6% and 56.8%, respectively, in 1999 and 2000).

The intention to be active in the next month increased after the Games (adjusted OR 1.12, 95% CI 1.01 to 1.24), but was not associated with physical activity behaviour change.

Conclusions The legacy of the OG may be apparent through new infrastructure and other urban improvements, but evidence of their influence on physical activity levels remains elusive. Without multiyear integrated and well-funded programmes to promote physical activity, the Olympic legacy of a more active community may remain more rhetoric than reality.

Tijdtrend onderzoek voor Nederlands succes

Figuur 9.1 Marktaandeel Nederlandse sportbond in de periode acht jaar vóór en acht jaar na het evenement met Nederlands topsportsucces in betreffende tak van sport, in procenten

Bron: Ledentallen NOC*NSF, bewerking Mulier Instituut.

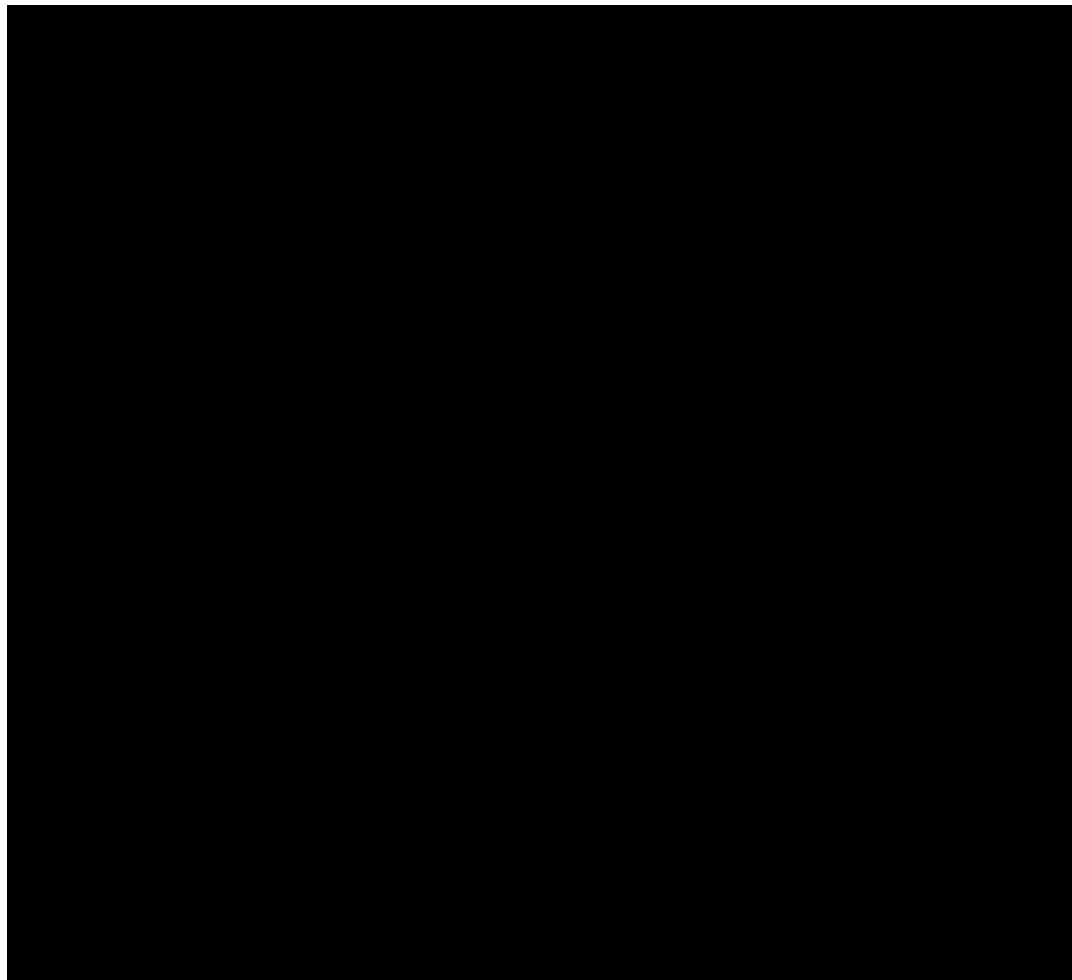
Bron: Sportevenementen in beeld. Hover, Straatmeier en Breedveld. Mulier Instituut, 2014.

Er lijkt geen automatisch verband te zijn

...en dat is misschien maar goed ook!

De pledge

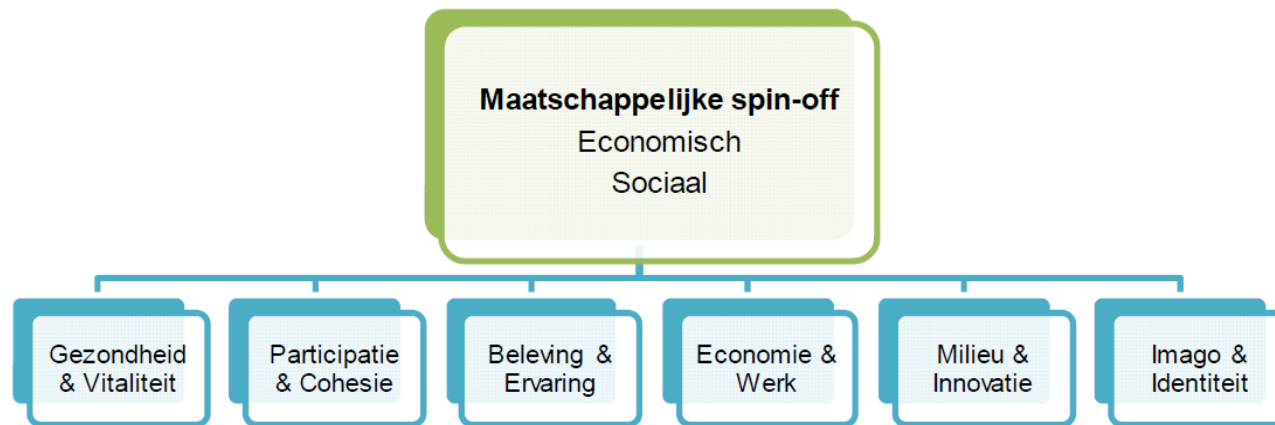
De pledge

“...het vergroten van de maatschappelijke gezondheidswaarde van toonaangevende sportevenementen”

...de **Kracht van Sportevenementen** zet zich in om de maatschappelijke spin-off rondom toonaangevende sportevenementen verder te vergroten door het organiseren van diverse **side-events** rondom het betreffende evenement op o.a. het terrein van sportstimulering en gezonde voeding.

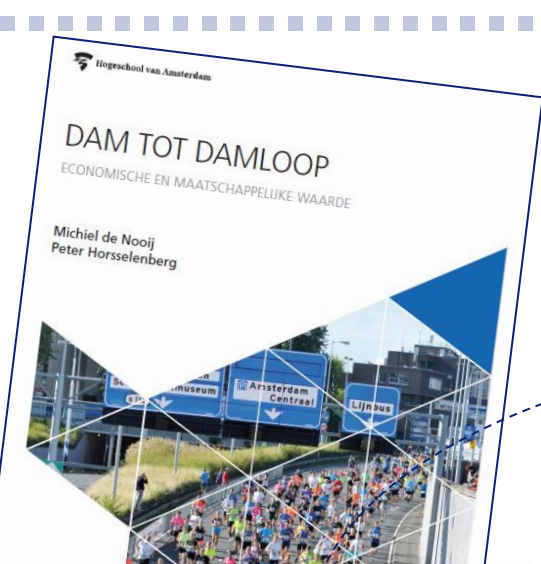
Maatschappelijke impact

Maatschappelijke impact =

(Meer halen uit sportevenementen - DSP groep. De Groot et al. 2012)

- Maatschappelijke impact omvat de positieve en negatieve effecten die merkbaar en meetbaar zijn in de samenleving als gevolg van het plaatsvinden van een top- of breedtesportevenement en haar side-events

DAM TOT DAMLOOP

ECONOMISCHE EN MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Michiel de Nooij
Peter Horselenberg

[DSP - groep]

Monitoring en evaluatie, spin-off
WK beachvolleybal

“De kracht van sportevenementen”

Focus:

- Side-events
- Sportdeelname
- Determinanten van sportdeelname
- Onderliggende mechanismen

Hans Slender
Lectoraat Sportwetenschap

Sportevenementen in Nederland

Over sportevenementen en hun maatschappelijke betekenis

TCS Amsterdam Marathon 2014

- economische impact
- tevredenheid
- gezondheidseffecten

mulier instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

Grand Départ Utrecht 2015

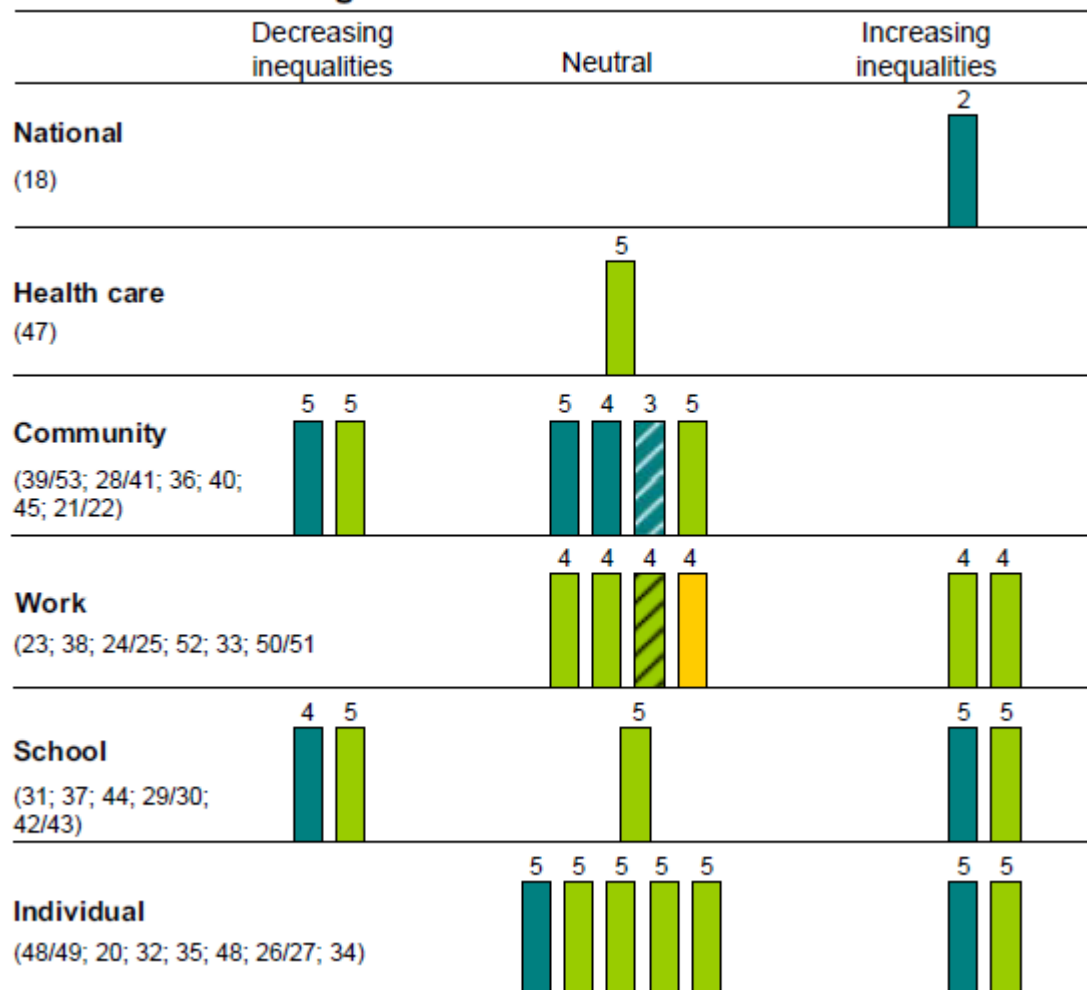
Economische impact en beleving

Paul Hover
Sven Bakker

herapport sport
02 » Sportevenementen

Leefstijlinterventies ter preventie van overgewicht

Intervention setting

Leiden nevenevenementen tot een toename in sportdeelname?

De mogelijkheid om sportevenementen aan te wenden om de gezondheid van betrokkenen te stimuleren is grotendeels onontgonnen onderzoeksterrein. Er liggen kansen (sport en gezondheid zijn een goede combinatie), maar ook bedreigingen (bier en patat bij sportevenementen).

Hover et al., 2014

Tot de sociaal- maatschappelijke doelen behoren onder meer het vergroten van sportparticipatie en sociale cohesie, waardoor men een win-winsituatie hoopt te creëren. Of deze doelen bereikt worden, is nog onvoldoende onderzocht.

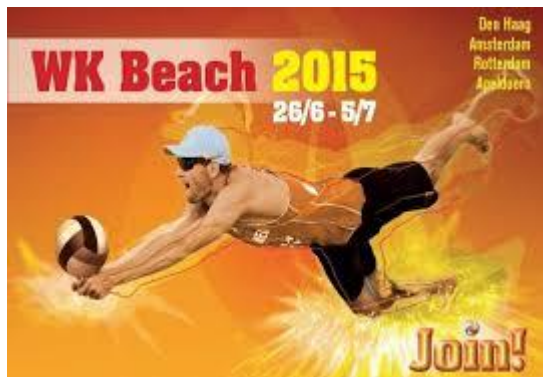
(Tiessen-Raaphorst (ed), Rapportage Sport 2015, SCP)

Side-events

Evenementen of een serie van evenementen met raakvlakken met de sport die in de aanloop naar, tijdens, en/of na afloop van (top)sportevenementen worden georganiseerd

Een side-event kan worden gezien als **“complexe interventie”**: het bestaat uit een diversiteit van componenten binnen en tussen events, betrokkenheid van partners op diverse niveaus, waarin aanpassing is toegestaan

(Craig P, et al.; Medical Research Council Guidance. Developing and evaluating complex interventions: the new Medical Research Council guidance. BMJ. 2008 Sep 29;337:a1655.)

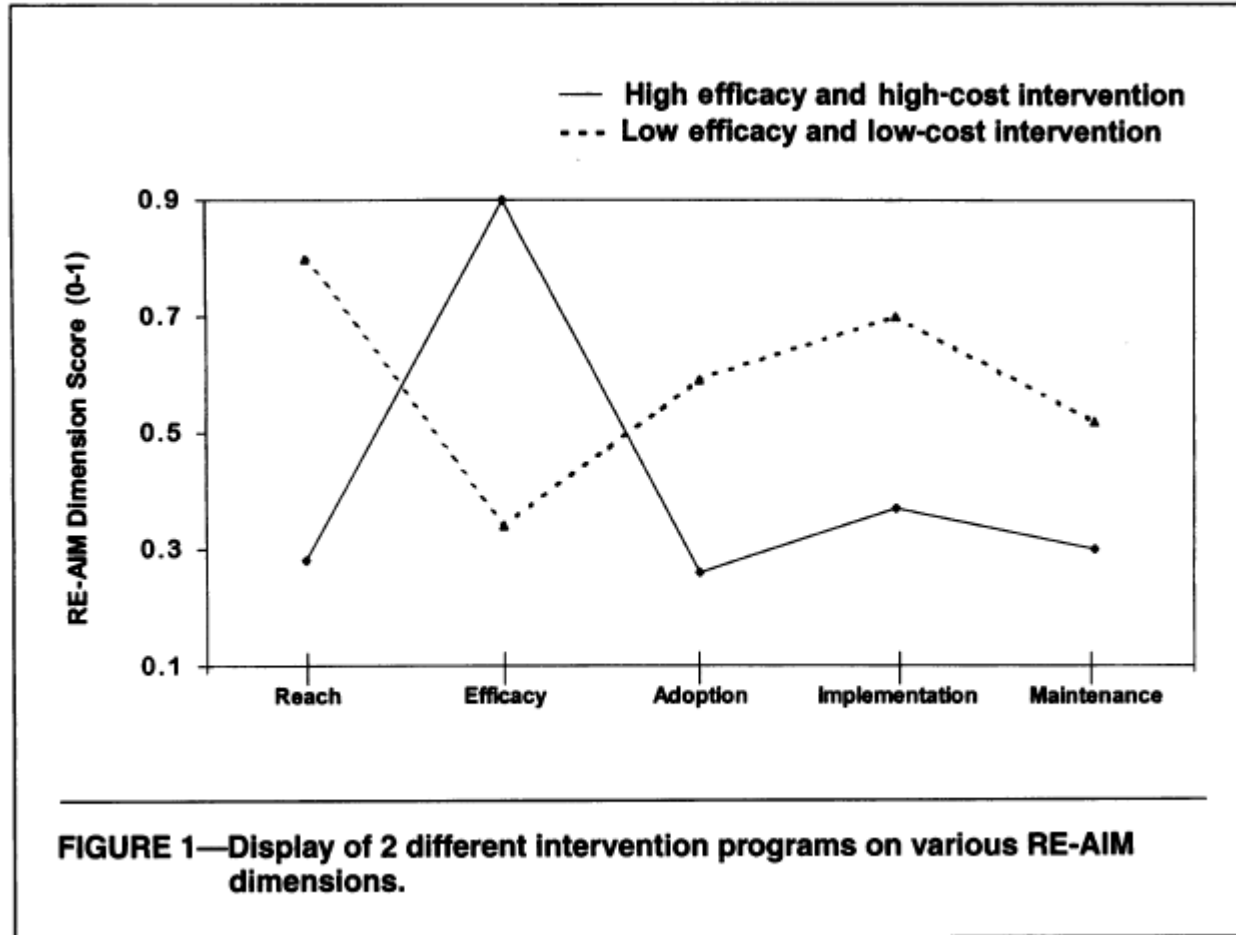
RE-AIM Framework

Evaluating the Public Health Impact of Health Promotion Interventions: The RE-AIM Framework

Russell E. Glasgow, PhD, Thomas M. Vogt, MD, MPH, and Shawn M. Boles, PhD

- **Reach**
- **Effectiveness**
- **Adoption**
- **Implementation**
- **Maintenance**

RE AIM framework en nevenevenementen

Erasmus MC onderzoek 'De kracht van sportevenementen'

Theoretisch kader (zgn. logic model)

Probleem

Activiteit

Verwachte resultaat

Inwoners G5 bewegen/
sporten te weinig

1.

Bereik

(top)sport-event
Side-event

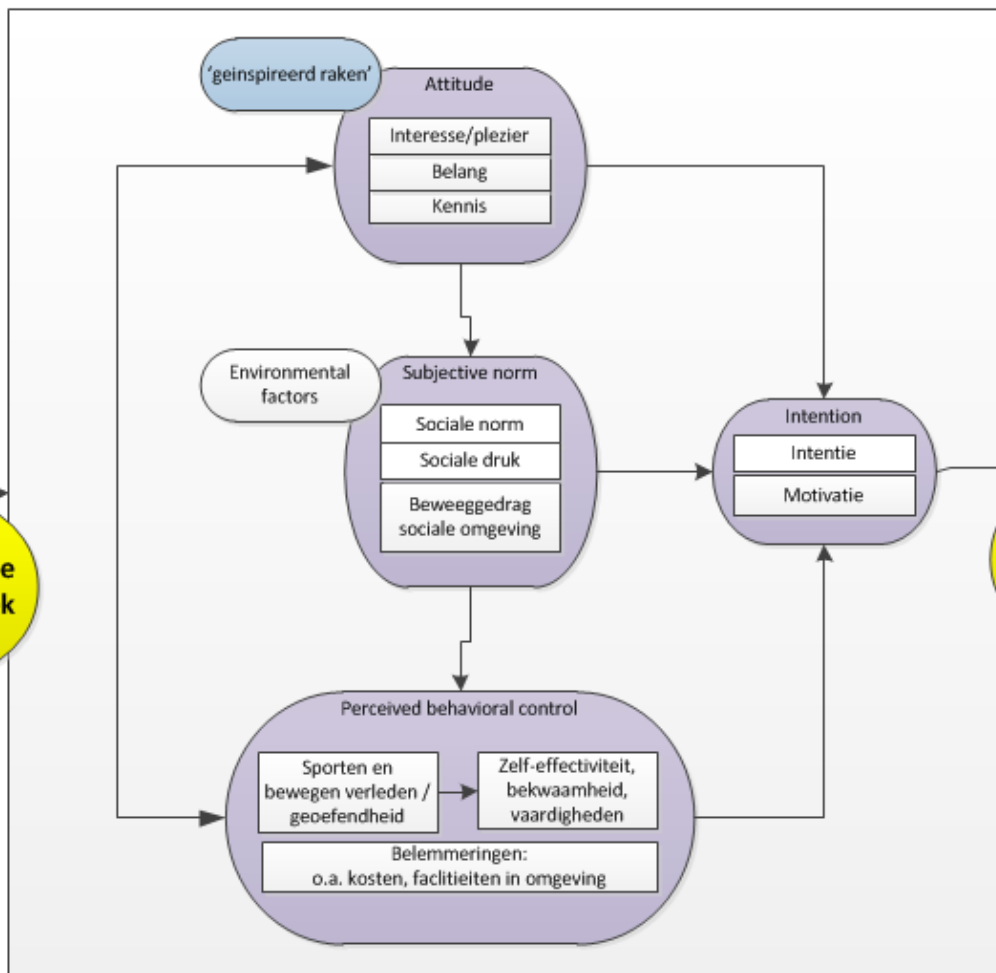
Deelname
en bezoek

2.

Leeftijd
Geslacht
Burgerlijke staat
Opleiding
Etniciteit
Werksituatie
Algemene gezondheid
Implementatieproces (side-)event
(o.a. context)

Korte termijn

Lange termijn

3.

Gebaseerd op gedragstheorieen TPB, SCT, SDT

Imago & identiteit

Participatie & cohesie

Beleving & ervaring

Milieu & innovatie

Economie & werk
kosteneffectiviteit

Georganiseerde neven-evenementen

	WK Beachvolleybal 2015	Marathons/CPC (2015/2016)
Amsterdam	Bedrijventoernooi Clinic BO Clinic VO	Mini-marathon 8 km, ½ marathon
Den Haag	Sportproeverij BO Smashbal VO Beachsportfestival Stadsdelentoernooi	Kinderlopen 5 en 10 km volwassenen
Eindhoven	Hajraa grasvolleybaltoernooi en beachvolleybaltoernooi*	Kinderlopen 5 en 10 km, ½ marathon
Rotterdam	Sportprogramma BO Sportprogramma VO Studententoernooi Bedrijventoernooi	Kinderlopen Businessestafettes ¼ marathon

* In kader WK Beach en EK volleybal + jaarlijks event

Uitwerking onderzoek

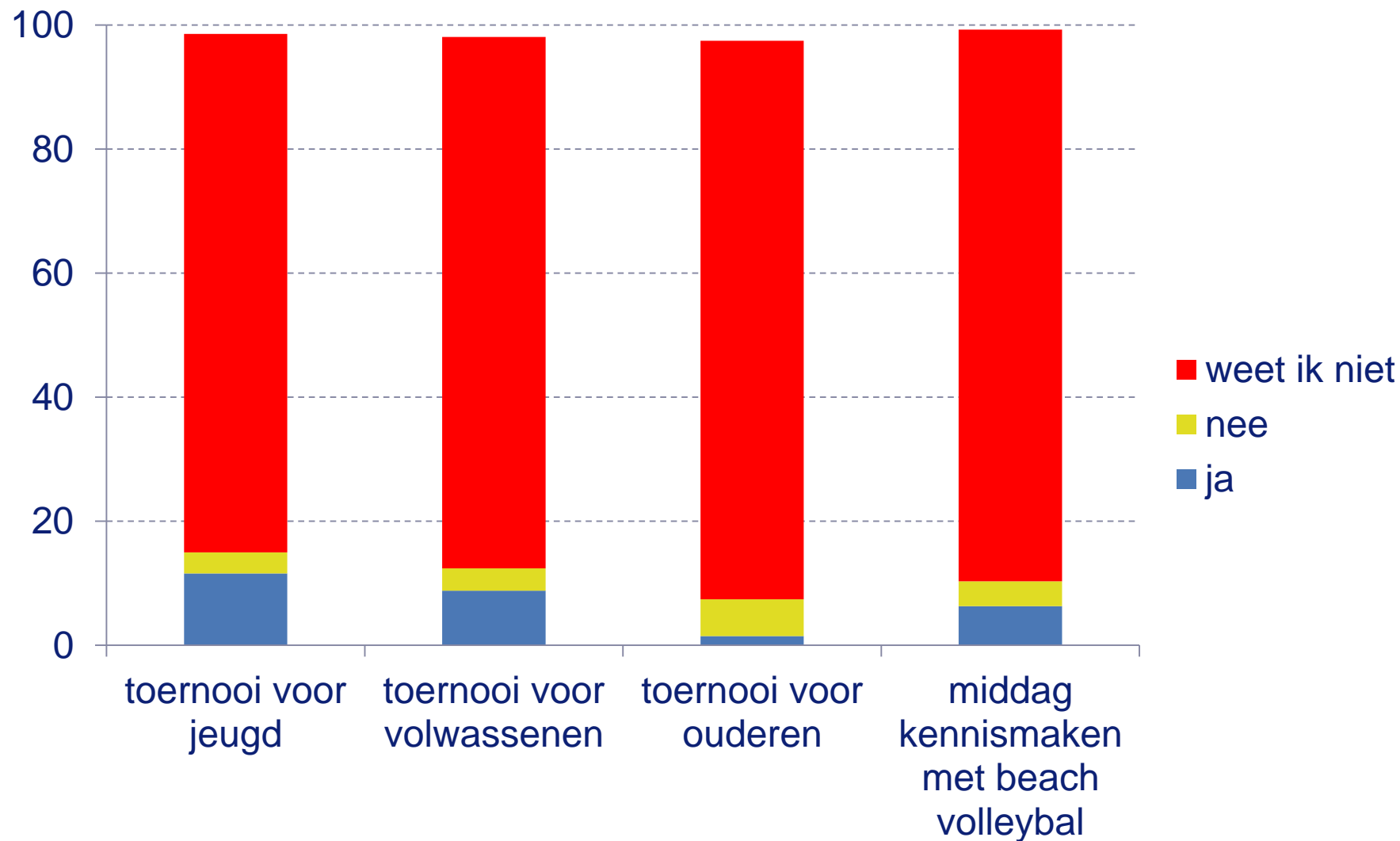
- Vragenlijst onderzoek
 - Bewoners van de (speel)steden:
 - bereik en maatschappelijke impact
 - Bezoekers van de evenementen, voor en na evenement
 - Doelgroep, motivatie, inspiratie
 - Deelnemers aan de evenementen voor en na evenement
 - Doelgroep, motivatie, inspiratie
- Interviews, procesevaluatie
 -

Algemene kenmerken deelnemers bewoners-enquete

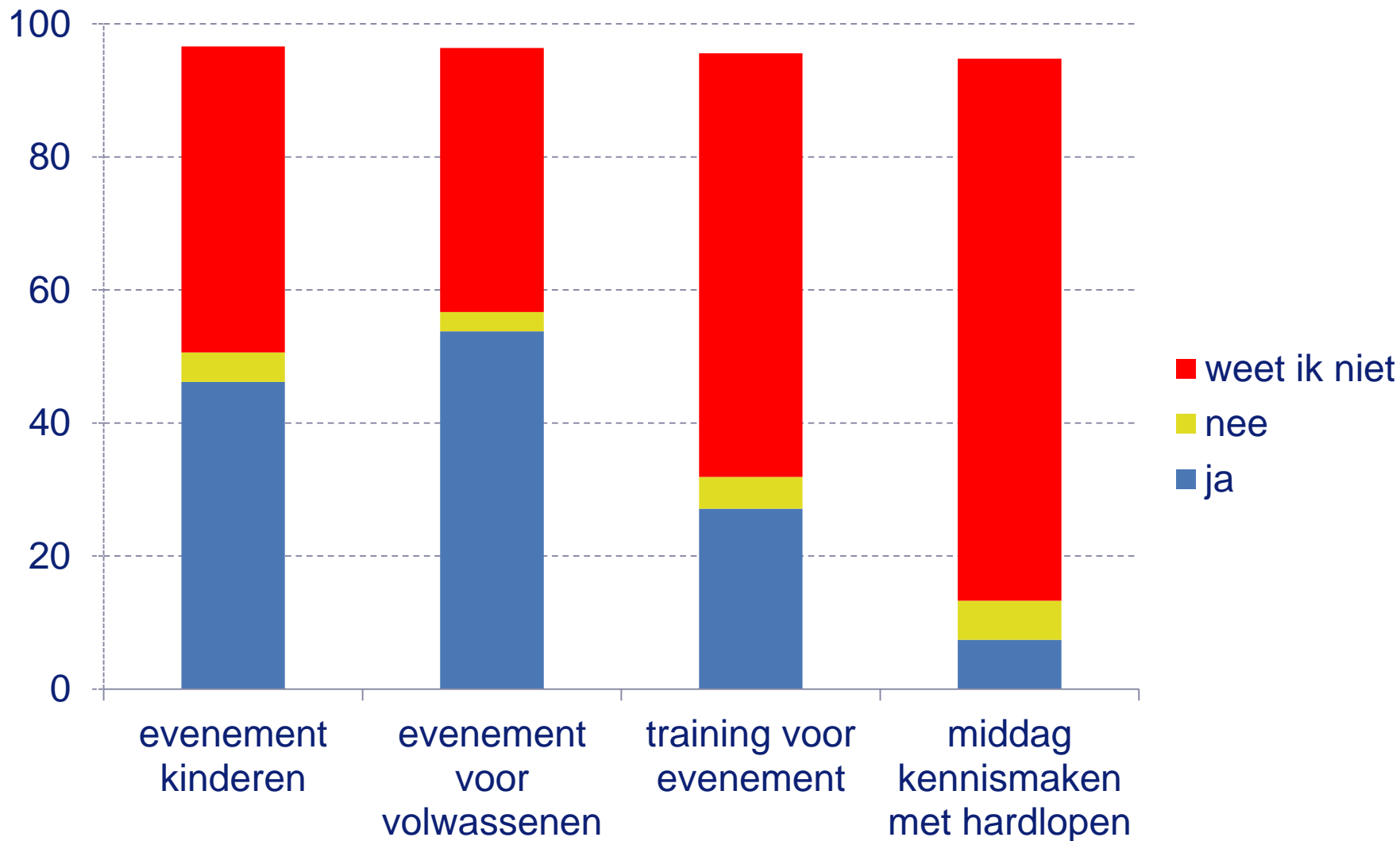
	N=476	G4 volgens CBS
Gem. leeftijd (in jaren)	45.6 (20-69)	-
Geslacht (vrouw)	54.8%	47.4 – 50.4%
Opleidingsniveau (hoog)	56.7%	20.7 – 33.4 %
Burgerlijke staat (gehuwd/ger. partnerschap)	52.1%	28.9 – 39.0%
Geboorteland (Nederland)	82.8%	49.3 – 68.8%
Werksituatie (werkzaam)	66.2%	69.0 - 76.7%
Algemene gezondheid (goed-uitstekend)	88.2%	77.5 – 80.2%
BMI categorieën (overgewicht)	48.9%	47.5 – 60.7%
Sport (doet op dit moment aan sport)	56.5%	60-76% ($\geq 1x$ p.j.)

50.6% van de sporters doet dit in verenigingsverband

Wordt in uw stad het volgende georganiseerd tijdens het WK Beach? (in %)

Wordt in uw stad het volgende georganiseerd tijdens de marathon / CPC (in %)

Hoe bent u bekend geworden met deze evenementen?

	% aangevinkt*			
	WK Beach		CPC/marathon	
	Hoofd-event (n=150)	Side-events (n=74)	Hoofd-event (n=410)	Side-events (n=286)
Via familie, vrienden, kennissen	19.3	25.7	54.9	56.6
Televisie	24.0	18.9	25.6	16.8
Sociale media	19.3	23.0	27.8	28.7
krant	40.7	36.5	45.1	40.6
Overige	30.0 ^a	18.9 ^c	31.7 ^b	25.9 ^d

*percentages van het totaal (telt dus niet op tot 100%)

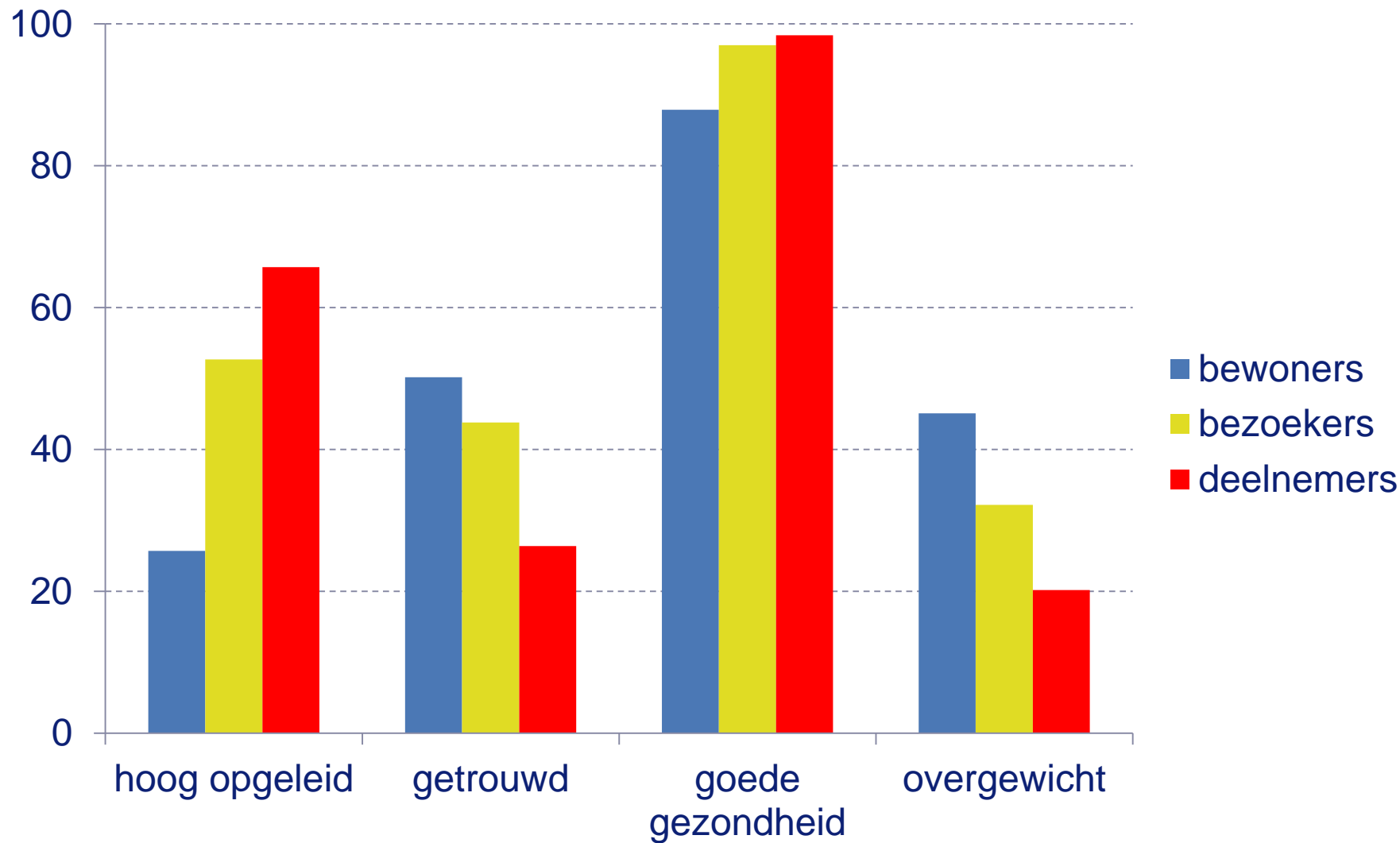
^a o.a. posters, vlakbij woning

^b o.a. jaarlijks terugkerend, bekend met route (woning, wandelen etc.)

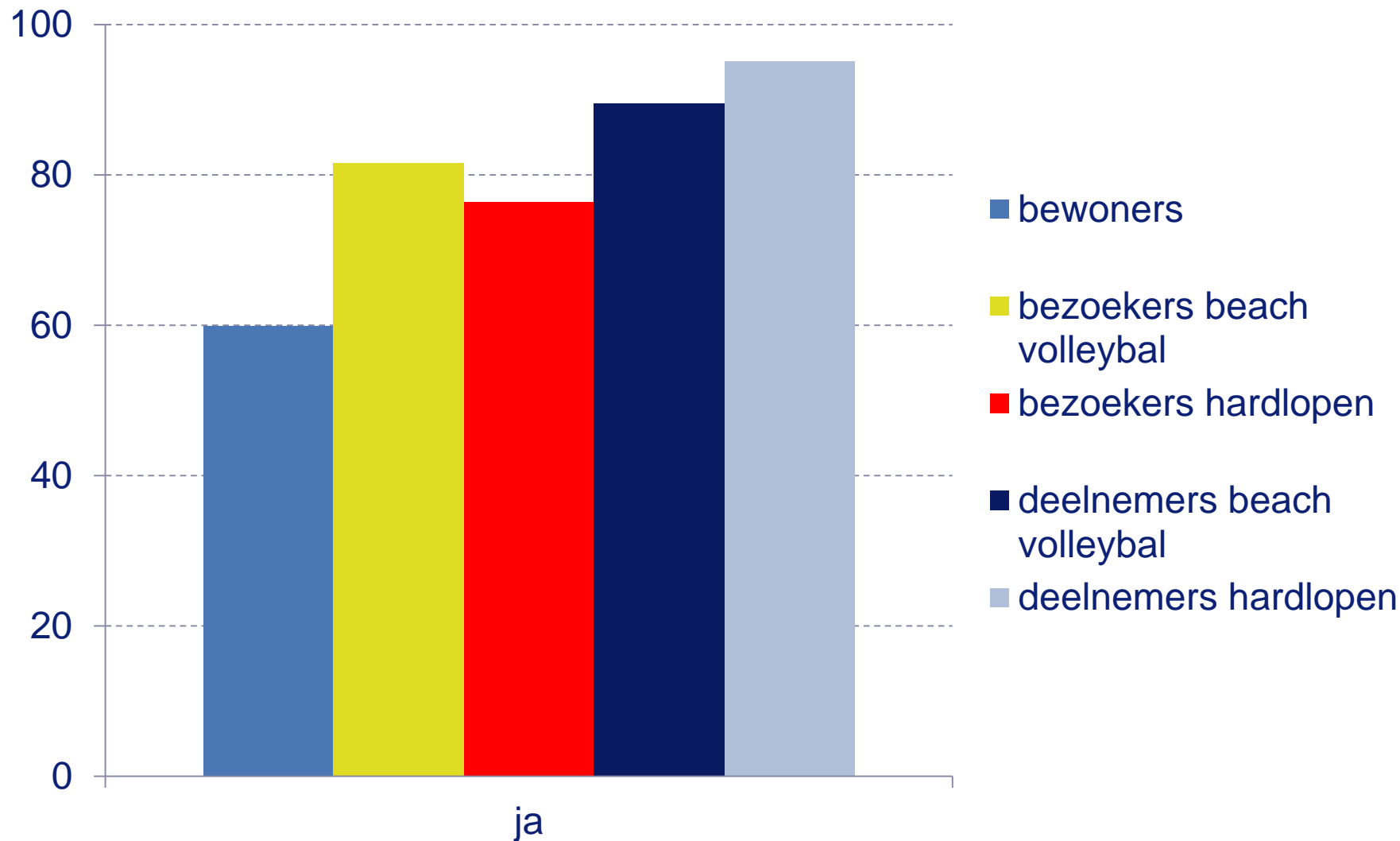
^c o.a. via enquête, posters, werk, langsgelopen/gefietst

^d o.a. werk/collega's, school van kinderen, is al jaren

Bereik onder bewoners, bezoekers en deelnemers

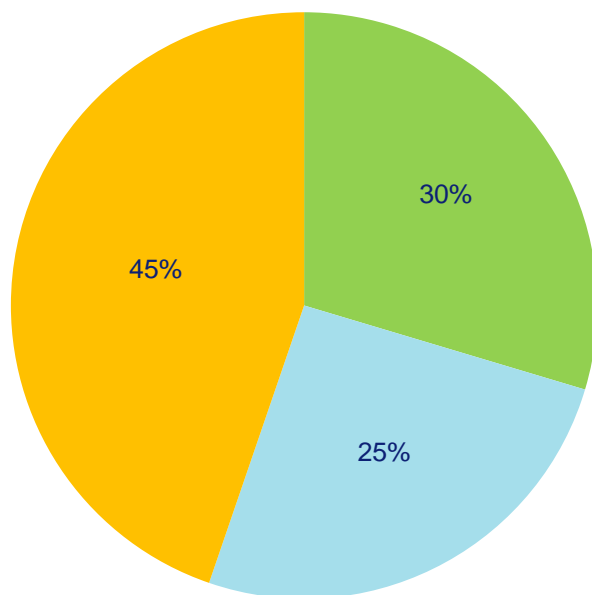

Doet u aan sport ? (% ja)

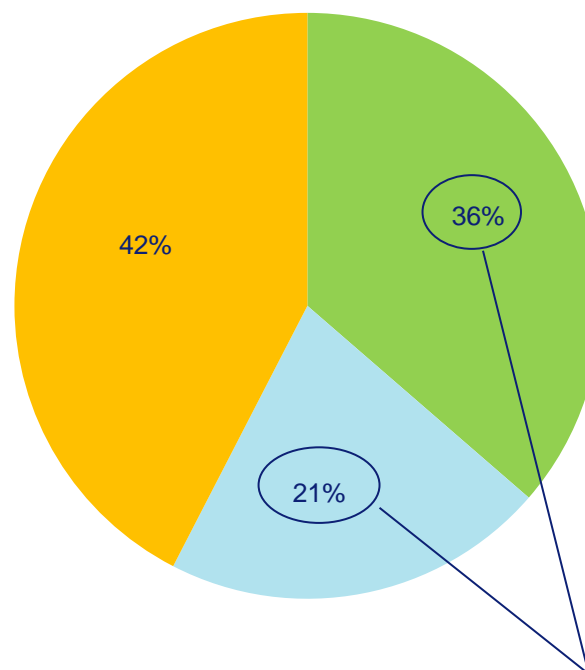

“Bent u van plan meer te gaan sporten?”

Bezoekers (N=476)

Deelnemers (n=364)

- ja
- misschien
- nee

Volgens 1/3 komt dit een beetje tot heel erg door deelname aan side-event

Zien sporten, doet sporten!?

Wat doet het met mensen* als ze anderen zien deelnemen aan een sportevenement? (n=477)

**zijn in de afgelopen 2 jaar bezoeker geweest van een sportevenement (hoofdevent of side-event)*

33% leeft helemaal mee

31% raakt geïnspireerd meer te bewegen

28% denkt dan dat hij/zij meer zou moeten bewegen

19% is jaloers

14-53% doet niet aan sport!

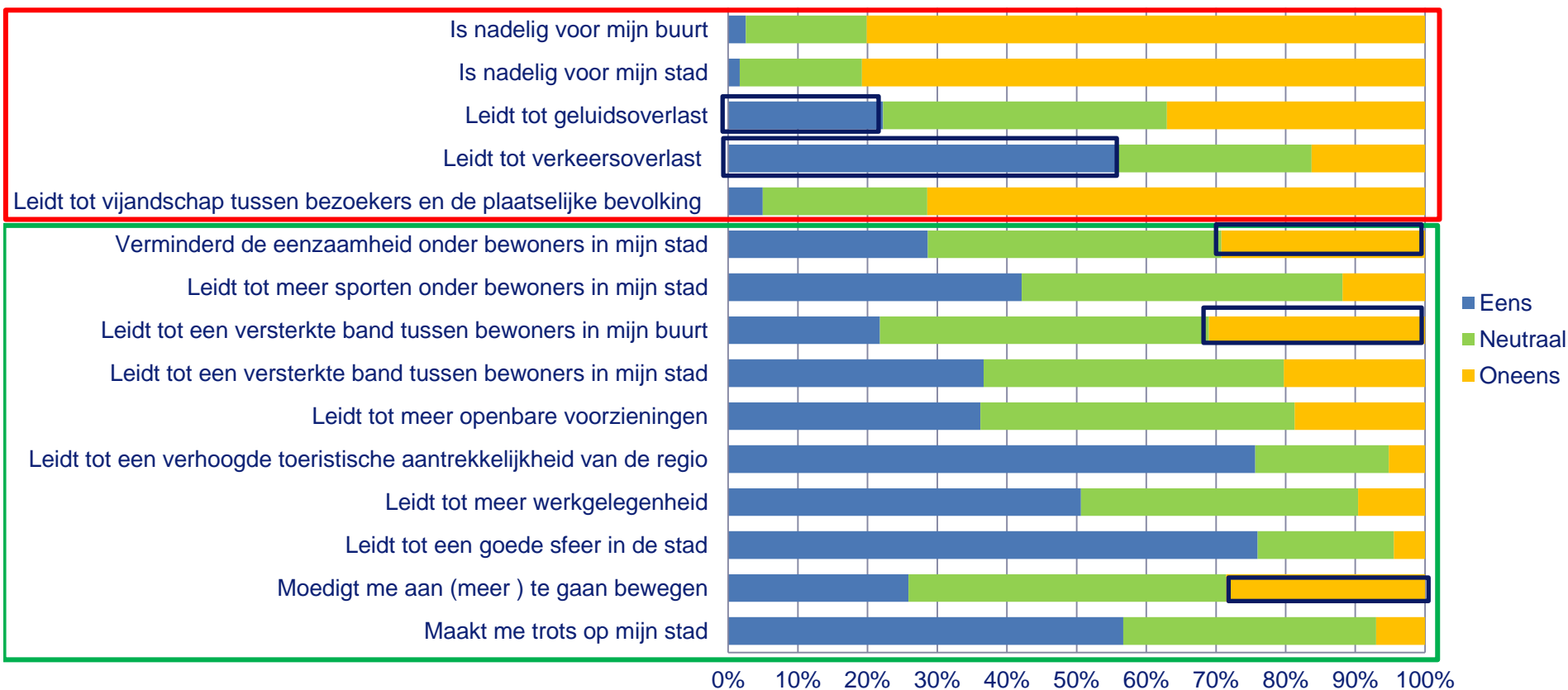
Slagen nevenevenementen er in meer mensen te laten sporten?

- Wij vroegen mensen een vragenlijst in te vullen twee maanden na het evenement
- Van de ... mensen die de lijst terugstuurden, deden slechts 12 mensen niet aan sport bij de eerste meting
- ...en daarvan zijn er vier gaan sporten

Barrières onder niet-sporters (meerdere redenen p.p. mogelijk)	Bezoekers (n=105)
Kost teveel tijd	30%
Gezondheid laat het niet toe	19%
Vraagt teveel discipline	16%
Niet leuk genoeg	14%
Kost teveel energie	10%
Te duur	8%
Bang voor blessure	5%
Niemand om mee samen te gaan	4%
Onvoldoende faciliteiten in buurt	4%
Onaantrekkelijke buurt voor sport	4%
Ongemakkelijk	2%
Weet er te weinig van	2%
Onveilige buurt	1%
Geen sportuitrusting in bezit	0%
Geen zin nieuwe vaardigheden te leren	0%
Gebrek aan steun van omgeving	0%
Anders (bv. 'geen reden', blessure, leeftijd)	9%

Maatschappelijke impact

De organisatie van een groot sportevenement....

Conclusie: Wat is de kracht van sportevenementen?

Nevenevenementen:

- bieden kansen bij te dragen aan de bevordering van sport, vooral vanwege het grote bereik als uitgangspunt
- zijn tot op heden te weinig gezien als een setting waar winst valt te behalen
- Vormen een specifiek type interventie, vanwege de doelgroep en de context, d.w.z. de verbinding aan specifieke (eenmalige) evenementen
- zijn inderdaad complexe interventies, en moeten als zodanig worden geëvalueerd.

Wat kan onderzoek bijdragen?

- Herbezinning, breder perspectief van de activiteiten:
 - Theoretische onderbouwing
 - Welke doelgroep
 - Wat voor doelstellingen
 - Wat voor activiteiten
- Agenda setting
 - Side-events relatief onderbelicht als setting voor interventies
- Expertise: kennis verenigen met de praktijk

Tot slot.....

- Een kennis heeft twee kaarten bemachtigd voor de Europa League finale in Stockholm tussen Ajax en Manchester United op 24 mei a.s., maar bedacht zich pas later dat hij op die dag gaat trouwen. Wie heeft er interesse?

Tot slot.....

- Het is in de Irenekerk in Abcoude, en de bruid heet Sandra.....

Dank voor uw aandacht

f.vanlenthe@erasmusmc.nl